Tartu 2024 põhi- ja lisaprogrammi Tartu laululava suurkontsertide kokkuvõte

Foto: Silver Gutmann

1. Kiirpilk 1
2. Publiku hulk 2
3. Publiku hinnangud kontsertidele 3
4. Publiku kulutused osavõtule 5
5. Publiku päritolu ja kultuuriosalus 9
6. Järelsõna ja lisad 12

Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinn

EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

1.
Kiirpilk

Tartu laululaval 10.06–18.07.2024
toimunud kuuel suurkontserdil oli kokku

48 500 pealtvaatajat

Bryan Adamsi kontsert. Foto: Maanus Kullamaa

Publiku keskmine rahulolu

8,9–9,4

(hinnang 10 palli skaalal)

Publiku kulutused

Piletitele

üle 2 800 000 €

Transpordile, majutusele, toidule-joogile, meenetele jms-le

ca 2 300 000 €

Eesti riigi tulu käibemaksult

ca 1 100 000 €

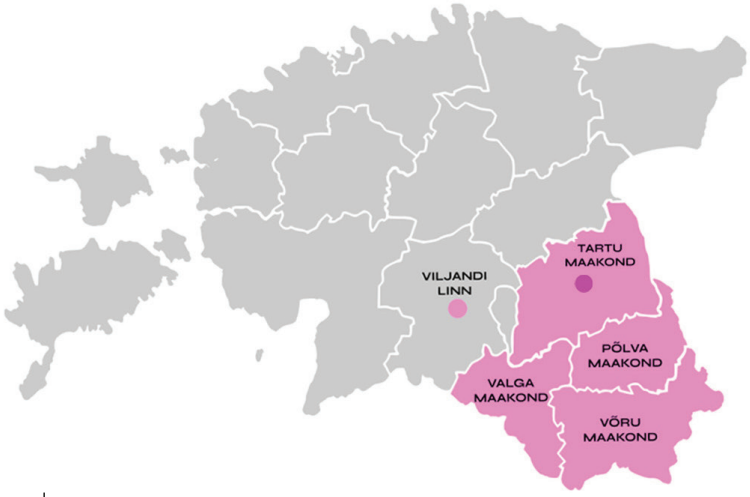
Publiku päritolu

3% (≥ 8%*) välismaa

43% ülejäänud Eesti

33% Tartu linn

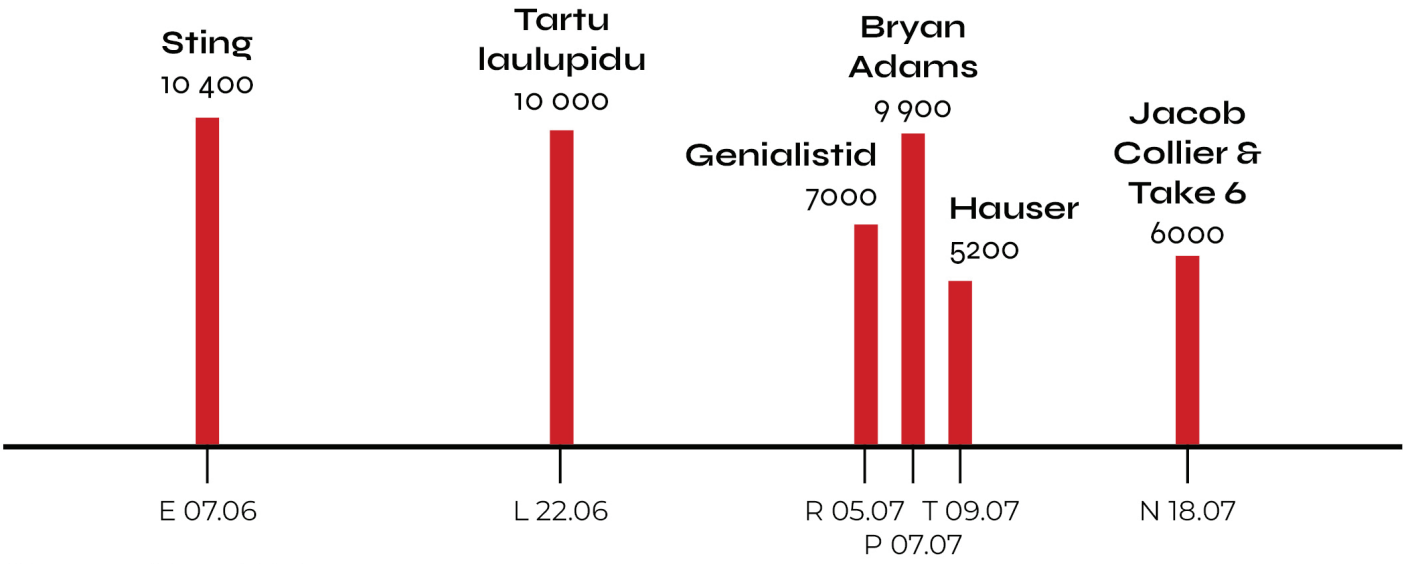
21% ülejäänud Lõuna-Eesti

Allikad: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus (n = 2308)
ja *piletimüügikeskkondade andmed

2.
Publiku hulk

Joonis 1. Tartu laululaval 10.06–18.07.2024 toimunud suurkontsertide toimumisaeg ja pealtvaatajate arv.

Allikas: kontsertide korraldajad

48 500 pealtvaatajat

Nii palju oli külastajaid 2024. a juunis ja juulis Tartu laululaval toimunud kuuel suurkontserdil, mis kuulusid Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 põhi- või lisaprogrammi.

Selline publikuhulk on Tartus ebatavaline. 48 500 pealtvaatajat on otsekui 19 "täismaja" linna suurimas, Tartu Ülikooli spordi-hallis, 30 "täismaja" linna suurimal, Tamme staadionil või 53 "täismaja" linna suurimas, Vanemuise kontserdimajas. See on tipptulemus ka Tartu laululavale. Lähimineviku rahvarohkeimal, 2018. a suvel oli külastajaid kokku 27 000 ja siis toimus laulu-laval muuhulgas a-ha kontsert ja Rally Estonia linnakatsejärgne kontsert.

Kust tulid kümned tuhanded tänavused pealtvaatajad? Kes nad on? Kui palju tarbiti seoses suursündmustest osavõtmisega teenuseid? Siinne kokkuvõte vastab nendele küsimustele ja püüab anda ainest suuremaks aruteluks, **milline on – või võiks olla – suurkontsertide koondmõju Tartu linnale, ülejäänud Lõuna-Eestile ja tervele Eestile.**

Suurkontsertidel on ühisosi

Kokkuvõttesse kuuluvatest sündmustest on Tartu laulupidu sisult ja tähenduselt teistsugune kui ülejäänud, popartistide suurkontserdid. Ka oli laulupidu tegelikult kaks korda rahvarohkem ja selle võrra keerulisem korraldada, sest lisaks 10 000 pealtvaatajale võttis sellest osa teist sama palju esinejaid.

Samas on kõigil suurkontsertidel ühisosi: taristu, teenuste pakkujad, kommunikatsiooni- ja turunduskanalid, laiemalt kultuuripoliitiline keskkond, mis kõik on eeldus rahulolevate pealtvaatajatega suursündmustele. Koostajad loodavad, et kokkuvõte aitab hoida ja arendada neid ühisosi.

Tabel 1. Suurkontsertide korraldajad ja seosed Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 programmiga

	Kontsert	Korraldaja
Tartu 2024 põhiprogramm SA-lt Tartu 2024 kaasrahastus	Stingi kontsert	Live Nation Estonia OÜ
	Jacob Collier & Take 6 kontsert	MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühing
Tartu 2024 lisaprogramm SA-lt Tartu 2024 turunduse ja kommunikat-siooni koostöö	Tartu laulupidu	Tiigi Seltsimaja (Tartu linnavalitsus)
	Genialistide kontsert	OÜ Pilt ja Heli
	Bryan Adamsi kontsert	Live Nation Estonia OÜ
	Hauseri kontsert	L Tips Agency Estonia OÜ / L Tips Agency SIA (LV)

Suurkontserte võõrustas Tartu laululava, mida haldab Tartu linna asutus Tartu Sport.

SA Tartu 2024 rollid

Euroopa kultuuripealinna ettevalmistusi ja läbiviimist juhib SA Tartu 2024. Kontserdikorraldajate kaudu välisartistide 2024. a-ks Tartusse kutsumist vedasid sihtasutuse poolt aastatel 2022–2024 eest eelkõige produtsent Heigo Teder ja tegevjuht Kuldar Leis. Tartu 2024 põhiprogrammi kunstiliste valikute tegemist juhtis loovjuht Kati Ilves.

Põhi- ja lisaprogrammi jõudnud suurkontsertide korraldajatega tegi sündmustele eelnenud kuudel koostööd ka SA Tartu 2024 teabe- ja turundusvaldkonna tiim, et toetada sündmusi Euroopa kultuuripealinna kanalite ja kampaaniatega. Lisaks korraldati publikult tagasiside kogumine ja siinse kokkuvõtte koostamine.

Põhiprogrammi kuulunud suurkontserdid said sarnaselt teiste põhiprogrammi projektidega SA-lt Tartu 2024 kaasrahastust kokkulepitu elluviimiseks.

3.
Publiku hinnangud kontsertidele

Tartu laululaval toimunud suurkontserte kirjeldatakse käesolevas kokkuvõttes andmete abil, millest osa koguti Euroopa kultuuripealinna programmi üldise seire raames ja osa spetsiaalselt suurkontsertide suuna uurimiseks.

Enamus kokkuvõttes kasutatud andmetest on saadud Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlustega. Piletiostjatele saadeti suurkontsertide järel müügi-keskkondade kaudu standardküsimustik, mida oli täiendatud küsimustega sündmusest osavõtmiseks tehtud kulutuste kohta (Lisa 1).

Küsimustiku täitis ja saatis ära kokku 2309 inimest viielt kontserdilt. Küsitlust ei viidud läbi Genialistide kontserdi järel, kuid selle korraldajad jagasid kokkuvõtte koostamiseks enda turundusandmeid.

Tagasisideküsimustiku esimese küsimustekimbuga uuriti, kuidas hindab vastaja kontserdi korralduse eri osi ja elamuslikkust. Seejärel paluti vastajal hinnata sündmust tervikuna. Tartu laululava suurkontserdeid külastanud inimeste hinnangud sündmustele kui tervikutele on väga kõrged – keskmiselt 8,9 kuni 9,4 palli 10st.

Tartu 2024 põhiprogrammi mitme tuhande pealtvaatajaga sündmustest, mille kohta on võrreldav kogus tagasisidet, on saanud kõrgema tervikhinnangu lavastuse “Rahamaa” etendused (9,6, kogupublik 6600 inimest, vastajate arv ehk n = 550).

Kümne tuhande või rohkema pealtvaatajaga ühepäevastest sündmustest on keskmine hinnang 8,0 “Suudleva Tartu” kontsertetendusel (n = 164) ja Tartu 2024 suvepeol (n = 187).

Joonis 2. Publiku rahulolu suurkontsertidega[1]
Keskmine hinnang 10 palli skaalal.

Sting	E 10.06, publik 10 400	**9,3** n = 506
Tartu laulupidu	L 22.06, publik 10 000	**8,9** n = 474
Bryan Adams	P 07.07, publik 9900	**9,4** n = 581
Hauser	T 09.07, publik 5200	**9,0** n = 336
Jacob Collier & Take 6	N 18.07, publik 6000	**9,4** n = 412

Allikas: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlused

1 Küsimus “Milline on hinnang sündmusele tervikuna? (skaala 1–10)”

1600 inimest jagasid korraldajatele oma arvamusi ja ettepanekuid

Sündmusele kui tervikule antud hinnangut oli võimalik soovi korral selgitada järgnenud vabavastuse lahtris. Viie suurkontserdi peale kasutas seda võimalust 1600 vastajat.

Küsitluse läbiviijate hinnangul osutab suur hulk vaba-vastuselist tagasisidet ka sellele, et külastajatele läksid Tartu laululaval toimunud suurkontserdid tõesti korda.

Jacob Collier & Take 6 kontsert. Foto: Silver Gutmann

Seda öeldi korduvalt ka otse:

“Väga tore, et midagi suurt ka Tartus toimub.”

N, 30–44-aastane, Tartu linn (Sting 10.06)

Vabavastustena jagati nii kokkuvõtvaid hinnanguid kui ka kogemusi ja tähelepanekuid. Seda kõigi kontserdikülastaja kui kliendi teekonna etappide kohta, alates eelinfo saamisest Tartu laululava juurde tulemiseni, sissepääsudest toitlustuseni, üldisest ligipääsetavusest istekohtade iseärasusteni, kontserdi repertuaarist artistide soorituste ja helikvaliteedini.

Väärtuslik teave Tartu teenuste, taristu ja turunduse arendamiseks

Neid andmeid saab kasutada elamuste, teenuste ja taristu, kommunikatsiooni ja turunduse edasiseks arendamises. Vabavastuseline tagasiside on edastatud vastava kontserdi korraldajale, Tartu laululava tiimile ja Tartu linnavalitsusele.

"Oli suur kartus et välja müüdud kontserdil on rahvast liiga palju, kuid vastupidi oli mõeldud inimeste heaolule, mitte suurele kasumile /--/ Ruumi oli palju -baare,söögikohti piisavalt, et ei pidanud kaua järjekorras ootama, süsteemne wc korraldus. Istekohti oli kõigile, ilm oli ideaalne."

N, 18–29-aastane, Keila linn (Sting 10.06)

"Piletikontroll ja muud teenused olid kiirelt ja arusaadavalt korraldatud. Ebameeldiv oli saada ilma korgita jooki. Tavaline joogivesi peaks massiüritustel olema tasuta kättesaadav."

*N, 30–44-aastane, Harku vald (*Sting 10.06)

"Laulupidu on hingekosutav ja kaunis alati. Tõin kaasa veel saksa grupi 18 inimest, kes kõik jäid väga rahule."

N, 65+ aastane, Viimsi vald (Tartu laulupidu 22.06)

"Laul ei kostunud väga hästi tagumistesse ridadesse. Liikumine oli väga hea platsil ja järjekordasi ei olnud."

N, 30–44-aastane, Tartu linn (Tartu laulupidu 22.06)

"Kontsert oli hingestatud. Andekas ja endiselt väga heas vormis looja andis kogu südame publikule. Meeldisid ka atraktsioonid kontserdi ajal."

N, 65+ aastane, Tartu linn (Bryan Adams 07.07)

"Suurepärane kontsert, ilus linn ja palju üritusi."

M, 30–44-aastane, Leedu (Bryan Adams 07.07)

"Suurepärane, et maailmaklassi artist tuleb ka mujale kui Tallinnasse. Korraldus ja kõik oli lihtsalt super"

N, 30–44-aastane, Võru linn (Bryan Adams 07.07)

"Atmosfäär oli suurepärane, eelistan väliskontserte. Lihtne kohale jõuda ka Soomest."

N, 30–44-aastane, Soome (Hauser 09.07)

"Miks ostetavatelt vee pudelitelt korgid ära tõmmatakse? Tundub täiesti ajuvaba nii looduse poolelt, kui ka aja kulult. Ei saa pudeleid taaskasutada ka..."

M, 18–29-aastane, Tartu vald (Jacob Collier & Take 6 18.07)

"Lihtsalt üks parimatest kontserditest kus ma olen käinud. Kõik mu sõbrad olid elevil selle pärast ja korralduslikult oli kõik suht ideaalne."

M, 18–29-aastane, Hispaania (Jacob Collier & Take 6 18.07)

Kaheksa vastajat kümnest on täiesti nõus soovitama Tartu laululava suurkontserti sõbrale või tuttavale

Kõrgete tervikhinnangutega on kooskõlas ka see, et sõltuvalt kontserdist on 73% kuni 85% vastajatest "täiesti nõus" soovitama sündmust sõbrale või tuttavale. Valmidus Tartus toimuvaid suurkontserte soovitada on turunduslikult oluline. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tellitud 2022. a festivalide uuringust[1] selgus, et sõbra või tuttava soovitus oli sageduselt teine vastus küsimusele "Kust te saite infot käesoleva festivali kohta?"

1 https://static.visitestonia.com/docs/3961300_festivalide-uuring-2022aruanne.pdf.

Tabel 2. Publiku valmidus soovitada külastatud Tartu laululaval toimunud suurkontserti sõbrale/tuttavale[1]

	Ei oska öelda	Ei ole üldse nõus	Pigem ei ole nõus	Nii ja naa	Pigem nõus	Täiesti nõus
Stingi kontsert (10.06) n = 506	0%	< 1%	<1%	3%	18%	79%
Tartu laulupidu (22.06) n = 473	0%	< 1%	2%	5%	20%	73%
Bryan Adamsi kontsert (07.07) n = 581	< 1%	< 1%	<1%	2%	15%	83%
Hauseri kontsert (09.07) n = 336	< 1%	2%	<1%	6%	13%	77%
Jacob Collier & Take 6 kontsert (18.07) n = 412	< 1%	< 1%	0%	3%	11%	85%

Allikas: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus

1 Valikvastustega küsimus "Kuivõrd sa nõustud järgmiste väidetega külastatud sündmuse sisu osas: sündmust soovitaksin oma sõbrale/tuttavale?".

4. Publiku kulutused osavõtule

Publiku kulutusi suurkontsertidele esitleb kokkuvõte kahes osas: esiteks hinnangulised kulutused piletiostudele ja teiseks hinnangulised kulutused sündmusest osavõtmisega seotud transpordile, majutusele, toitlustusele ning muule.

Tabel 3. Publiku hinnangulised kulutused Tartu laululaval toimunud suurkontsertide piletitele

	Soodsaima tavapileti hind	Publiku kogukulu[1] piletitele odavaima tavapileti korral
Stingi kontsert (10.06) Publik 10 400	79 €	821 600 €
Tartu laulupidu (22.06) Publik 10 000	15 €	150 000 €
Genialistide kontsert (05.07) Publik 7000	50 €	350 000 €
Bryan Adamsi kontsert (07.07) Publik 9900	79 €	782 100 €
Hauseri kontsert (09.07) Publik 5200	59 €	306 800 €
Jacob Collier & Take 6 kontsert (18.07) Publik 6000	66.5 €	399 000 €
	Kokku	≈ 2 800 000 €

Allikad: korraldajad (publiku hulk), piletimüügikeskkonnad (pileti hind)

1 Ilma piletimüügikeskkonna teenustasudeta.

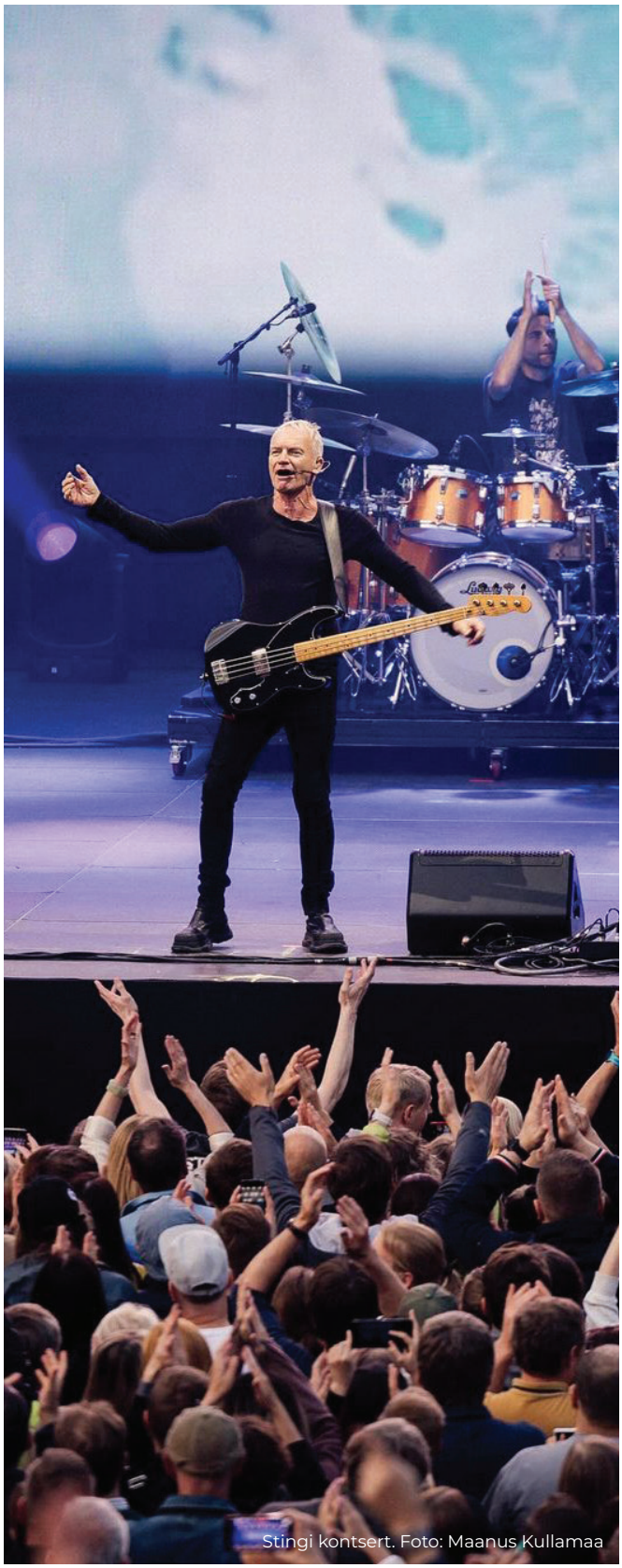
Publiku hinnangulised kulutused piletitele olid üle 2,8 miljoni €

Publiku kulutused piletitele arvutati kaudsel viisil: kontserdi publikuarvu korrutati selle soodsaima tavapileti hinnaga. Seda tehti metodoloogilise ühelaadsuse nimel, sest korraldajatel on erinev valmidus avaldada piletitulu.

Tegelikku tulu vormis nii osade kontsertide järk-järgult tõusnud piletihind (nt Hauseri kontserdil oli see lõpuks 80 €) kui ka tasuta (kutsetega) publiku hulk, ent korraldajate kinnitusel on siin esitatud müügitulud suurusjärguliselt õiged.

Eestis kehtib kontserdipiletitele lähiregiooni kõrgeim, 22% käibemaks[1]. See pärsib kontserditurismi Eestisse, kuid tähendab ka, et 2 800 000 € piletimüügitulult saab Eesti riik käibemaksutulu 616 000 €.

1 Lätis 0%, Poolas 8%, Rootsis 8%, Leedus 9%, Soomes 10%, Eestis 22%.

Stingi kontsert. Foto: Maanus Kullamaa

Ülejäänud kulutusi, mida tegid pealtvaatajad Tartu laululaval toimunud suurkontsertidest osavõtmiseks, saab kirjeldada Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlustega kogutud andmete abil.

Viie suurkontserdi piletiostjatele saadeti sündmuse järel müügikeskkondade kaudu küsimustik (Lisa 1), mida oli täiendatud nelja mittekohustusliku küsimusega, mis palusid hinnata tehtud kulutusi kulugruppide kaupa (Tabel 4).

Tagasisideküsitluse läbiviijad sõnastasid küsimused nii, et tulemusi saaks kõrvutada eelviidatud 2022. a festivalide uuringuga. Kuna Tartu 2024 publiku tagasisideküsitluse ankeet koosnes juba eelnevalt paljudest küsimustest, küsiti kuue asemel nelja kulugrupi kohta: transport, majutus, toitlustus ja muud kulud.

Bryan Adamsi kontsert. Foto: Maanus Kullamaa

Tabel 4. Publiku hinnangulised kulutused seoses Tartu laululaval toimunud suurkontsertidest osavõtmisega

	Keskmine kulu kontserdikülastaja kohta				Keskmine kogukulu külastaja kohta[1]
	Transport[2]	Majutus[3]	Toitlustus[4]	Muu[5]	
Stingi kontsert (E 10.06) Publik 10 400	16 € n = 428 min 0 €, max 200 €	13 € n = 460 min 0 €, max 500 €	16 € n = 464 min 0 €, max 230 €	7 € n = 424 min 0 €, max 200 €	50 € n = 474
Tartu laulupidu (L 22.06) Publik 10 000	8 € n = 399 min 0 €, max 140 €	5 € n = 404 min 0 €, max 150 €	12 € n = 415 min 0 €, max 100 €	8 € n = 423 min 0 €, max 120 €	31 € n = 423
Bryan Adamsi kontsert (P 07.07) Publik 9900	17 € n = 481 min 0 €, max 380 €	11 € n = 503 min 0 €, max 230 €	14 € n = 519 min 0 €, max 300 €	6 € n = 498 min 0 €, max 100 €	45 € n = 532
Hauseri kontsert (T 09.07) Publik 5200	25 € n = 274 min 0 €, max 337 €	15 € n = 294 min 0 €, max 425 €	17 € n = 299 min 0 €, max 500 €	6 € n = 281 min 0 €, max 100 €	70 € n = 316
Jacob Collier & Take 6 kontsert (N 18.07) Publik 6000	20 € n = 373 min 0 €, max 560 €	15 € n = 375 min 0 €, max 200 €	17 € n = 377, min 0 €, max 200 €	4 € n = 367, min 0 €, max 67 €	54 € n = 381

Allikas: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus

1 See arvutati, jagades vastajate märgitud kulude kogusumma publiku suurusega, s.t see ei ole tabelis toodud kulugruppide keskmiste summa.
2 Küsimus "Palun hinda, kui palju kulus raha seoses [kontserdist] osa võtmisega ühe inimese kohta transpordile (€)".
3 Küsimus "Palun hinda, kui palju kulus raha seoses [kontserdist] osa võtmisega ühe inimese kohta majutusele (€)".
4 Küsimus "Palun hinda, kui palju kulus raha seoses [kontserdist] osa võtmisega ühe inimese kohta toitlustusele (€)".
5 Küsimus "Palun hinda, kui palju kulus raha seoses [kontserdist] osa võtmisega ühe inimese kohta muudele kuludele (kingitused, meened jms) (€)".

Tehtud kulutusi hindas **2117 vastajat ehk 92% kõigist vastajatest, kes viie suurkontserdi järel täitsid ja saatsid ära publiku tagasisideküsimustiku**. Suurem osa neist hindas tehtud kulutusi kõigis neljas kulugrupis, väiksem hulk hindas kulutusi ainult ühes või osas gruppides. Kuna kulude kohta käivad ei olnud kohustuslikud küsimused, said vastajad otsustada, kas ja millele vastavad.

Selgub, et kõigil kontsertidel hinnati suurimaks kulutusi kulugrupile "transport". Keskmine kulu transpordile kontserdikülastaja kohta oli suurim Hauseri ja Jacob Collier & Take 6 kontsertidel. Nendel kontsertidel oli ühtlasi suurim ülejäänud Eestist või välismaalt pärit publiku osakaal ehk kõige kaugemalt tulnud publik (lk 10).

Piletite järel kulus publikul kõige rohkem transpordile

Hauseri ning Jacob Collier & Take 6 kontsertidel olid kõrgeimad keskmised kulud kontserdikülastaja kohta ka nii majutusele kui ka toitlustusele. Samas Tartu laulupeol, mis oli kõige Tartu linna kesksema publikuga sündmus (lk 10), olid madalaimad keskmised kulud kontserdikülastaja kohta nii transpordile, majutusele kui ka toitlustusele.

Tabel 5. Publiku hinnangulised kulutused majutusele seoses Tartu laululaval toimunud suurkontsertidest osavõtmisega

	Majutuskulu külastaja kohta[1], vastuste suhteline sagedus vahemike kaupa			
	0 €/in	**1 kuni 20 €/in**	**21 kuni 50 €/in**	**Üle 50 €/in**
Stingi kontsert (E 10.06) n = 460 Publik 10 400	84% (388 vastajat)	< 1% (4 vastajat)	7% (31 vastajat)	8% (37 vastajat)
Tartu laulupidu (L 22.06) n = 404 Publik 10 000	92% (371 vastajat)	1% (5 vastajat)	4% (16 vastajat)	3% (12 vastajat)
Bryan Adamsi kontsert (P 07.07) n = 503 Publik 9900	82% (414 vastajat)	< 1% (5 vastajat)	9% (43 vastajat)	8% (41 vastajat)
Hauseri kontsert (T 09.07) n = 297 Publik 5200	79% (236 vastajat)	< 1% (1 vastaja)	10% (31 vastajat)	10% (29 vastajat)
Jacob Collier & Take 6 kontsert (N 18.07) n = 375 Publik 6000	73% (275 vastajat)	1% (4 vastajat)	13% (49 vastajat)	11% (42 vastajat)

Allikas: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus

1 Küsimus "Palun hinda, kui palju kulus raha seoses [kontserdist] osa võtmisega ühe inimese kohta majutusele (€)".

Potentsiaalseid majutujaid oli rohkem kui reaalseid majutujaid

Teave publiku poolt suurkontsertidest osavõtmiseks tehtud kulutuste suuruse ja jaotuse kohta võib olla kasulik info äriarenduseks nii üle-eestilisel kui ka kohalikul tasandil.

Kulutused transpordile on tõenäolisemalt seotud suurte energiaturu- ja transpordiettevõtetega. Näiteks võib kultuuriturist laadida auto oma Tallinnas asuvas kodus või Kesk-Eestis asuvas tanklas või osta interneti kaudu pileti Tartusse viivale bussile või rongile.

Majutusele tehtud kulutused on aga tõenäolisemalt seotud Tartu ja Lõuna-Eesti ettevõtete, majutusasutuste ning teenustega, mida pakuvad just selles piirkonnas elavad inimesed.

Tartu laululaval toimunud suurkontsertide külastajad said edastada hinnangud oma kulude kohta vabas vormis ehk mistahes kujul nii numbrites kui ka sõnades. Tabelis 5 on töödeldud andmed jagatud nelja vahemikku.

Keskmiselt ei olnud majutusele kulusid umbes neljal kontserdikülastajal viiest. Samas mingi osa siiski ööbis Tartus:

"Ise sain sõbra juures olla."

N, 45–64-aastane, Pärnu linn (Hauser 09.07)

"[Ööbisin] Tartus sugulaste juures"

N, 45–64-aastane, Tallinna linn (Tartu laulupidu 22.06)

Selge erinevus on, et majutusele kulutajaid oli vähem Tartu laulupeo publikus ja rohkem popartistide publikus.

Vastuste põhjal tegi 15% kuni 25% popartistide kontsertide publikust kulutusi vähemalt ühe hotelliöö maksumuse suurusjärgus ehk 21–50 €/in või üle 50 €/in.

Samas oli ülejäänud Eestist ja välismaalt pärit pea pool popartistide kontsertide publikust (lk 9). Potentsiaalseid majutujaid oli seega rohkem kui kuludest nähtuvaid reaalseid majutujaid.

Nendele andmetele tuginedes saab püstitada küsimusi edasiseks uurimiseks ja analüüsiks. Mis on põhjused mitteööbimiseks? Kuidas võiks rohkem suurkontsertide külastajaid jääda ööbima Tartusse ja Lõuna-Eestisse?

Genialistide kontsert. Foto: Raigo Teervalt

Tabel 6. Publiku hinnanguline kogukulu Tartu laululaval toimunud suurkontsertidest osavõtmisele

	Publik	Kulud transpordile, majutusele, toitlustusele ja muule		Kulud piletitele
		Keskmine kogukulu külastaja kohta	Publiku hinnanguline kogukulu	Publiku kogukulu[1] piletitele odavaima tavapileti korral
Stingi kontsert (10.06)	10 400	50 €	520 000 €	821 600 €
Tartu laulupidu (22.06)	10 000	31 €	310 000 €	150 000 €
Genialistide kontsert (05.07)	7000	54 €[2]	378 000 €	350 000 €
Bryan Adamsi kontsert (07.07)	9900	45 €	445 000 €	782 100 €
Hauseri kontsert (09.07)	5200	70 €	364 000 €	306 800 €
Jacob Collier & Take 6 kontsert (18.07)	6000	54 €	324 000 €	399 000 €
Allikad: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlused, kontsertide korraldajad (publiku hulk), piletimüügikeskkonnad (pileti hind)		Kokku	≈ 2 300 000 €	≈ 2 800 000 €
			≈ 5 100 000 €	

1 Ilma piletimüügikeskkondade teenustasudeta.
2 Kuna Genialistide kontserdi järel Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlust läbi ei viidud, on hinnanguline kogukulu arvutatud, kasutades ülejäänud popartistide (Sting, Bryan Adams, Hauser, Jacob Collier & Take 6) kontsertide põhjal arvutatud keskmist kogukulu külastaja kohta.

Publik kulutas kokku hinnanguliselt 5,1 miljonit €

Tagasisideküsitluses osalenute info põhjal arvutatud publiku hinnanguline kogukulu transpordile, majutusele, toitlustusele ja muule oli 2,3 miljonit €. Eesti riik saab sellelt summalt käibemaksutulu 506 000 €.

Liites 2,3 miljonile eurole hinnangulised kulutused piletitele (lk 5), selgub, et publik kulutas Tartu laululava suurkontsertidest osa saamiseks kokku hinnanguliselt 5,1 miljonit eurot, millest Eesti riigi tulu ainuüksi käibemaksuna on 1,1 miljonit eurot.

Suursündmuste majanduslikku kogumõju hinnates peab silmas pidama ka seda, et transpordi, majutuse ja toitlustuse kulud on lisaks publikule ka suurkontsertide läbiviijatel.

Näiteks viibis Tartu laulupeol esinejatena veel 10 000 inimest[1] ja teistel kontsertidel kokku üle saja inimese. Sündmustest võttis osa ka eri Eesti paigust pärit korraldav, tehniline ja teenindav personal, hinnanguliselt keskmiselt 300 inimest kontserdi kohta. Ka nemad kasutasid Tartu laululava ja linna taristut ning teenuseid.

Siinne kokkuvõte keskendub publikule. Tartu laululava suurkontsertide kogumõju hindamiseks tuleks lisaks uurida aga ka kulutusi, mida tegid nende läbiviijad (sealjuures nende samade kontsertide piletitulu eest).

1 9577 koorilauljat, 337 puhkpillimängijat ja 234 rahvatantsijat.

Jacob Collier & Take 6 kontsert. Foto: Silver Gutmann

5. Publiku päritolu ja kultuuriosalus

Joonis 3. Publiku päritolu Tartu laululaval toimunud popartistide suurkontsertidel[1]

Allikad: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus (n = 2308) ja *piletimüügikeskkondade andmed

1 Stingi kontsert (10.06), Bryan Adamsi kontsert (07.07), Hauseri kontsert (09.07), Jacob Collier & Take 6 kontsert (18.07).

Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 ühe lähtedokumendi, Tartu linna kultuuristrateegia KU30 järgi on Tartu visioon olla avatud (sh rahvusvaheliselt ligitõmbav), julge ja sõbralik kultuurilinn.[1]

Tartu laululaval toimuvad suurkontserdid vastavad sellele visioonile mitmeti: Tartu on kohtumispaik suurele hulgale esinejatele ja publikule, kes on pärit nii siit piirkonnast kui ka mujalt Eestist või välismaalt.

Tagasisideküsitluste põhjal on sealjuures ligi pooled Tartu laululaval toimunud popartistide suurkontsertide pealtvaatajatest pärit ülejäänud Eestist või välismaalt. Ehk väljastpoolt Tartu linna ja sellega tihedalt seotud Lõuna-Eestit.

Selles kokkuvõttes kirjeldataksegi publiku päritolu nende nelja Tartu 2024 korraldus- ja turundusloogikatel põhineva grupi kaudu.

Päritolu	Selgitus
Tartu linn	
Ülejäänud Lõuna-Eesti	19 KOVi, mis korraldavad Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 lisaks Tartu linnale
Ülejäänud Eesti	Linnad-vallad, mis ei korralda Tartu 2024
Välismaa	Näiteks Läti, Soome, Rootsi jne

1 https://www.tartu.ee/sites/default/files/uploads/Kontaktid%20ja%20linnajuhtimine/Arengukavad/KU30_strateegia.pdf

Pool publikust on mujalt Eestist või välismaalt

Tartu laulupidu. Foto: Maanus Kullamaa

"Tartus võiks Laululaval rohkem selliseid kontserte olla. Või üleüldse võiks sellised kontserte Tartus rohkem olla. Mõtlen just välismaa artiste. Väga tüütu on Tallinnasse koguaeg minna ja tihti jätan minemata."

- N, 30–44-aastane, Kastre vald (Bryan Adams 07.07)

Tabel 7. Publiku päritolu Tartu laululaval toimunud suurkontsertidel [1]

	Välismaa	Ülejäänud Eesti	Tartu linn	Ülejäänud Lõuna-Eesti
Sting (10.06) n = 506 Publik 10 400	2%	40%	38%	20%
Tartu laulupidu (22.06) n = 473 Publik 10 000	3%	24%	49%	24%
Bryan Adams (07.07) n = 581 Publik 9900	2%	39%	35%	24%
Hauser (09.07) n = 336 Publik 5200	4%	43%	28%	25%
Jacob Collier & Take 6 (18.07) n = 412 Publik 6000	6%	53%	25%	15%

Allikas: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus

1 Küsimus: "Sinu päritolu" / "Mis riigist oled pärit?" / "... milisest kohalikust omavalitsusest?".

Jacob Collier & Take 6 publikus oli kõige rohkem kaugelt külalisi

Tartu laululava suurkontserdid jagunevad tagasisidet andnud publiku päritolu alusel kaheks. Tartu laulupidu oli magnet just Tartu linna elanikele – selle publikust 49% olid tartlased, samas kui popartistide kontsertidel oli see näitaja 25–38%.

Popartistide kontserte iseloomustab enim see, et suurima publikugrupi moodustasid ülejäänud Eestist tulnud pealtvaatajad (publikust 39–53%), samas kui laulupeol oli neid vähem (publikust 24%).

Popartistide kontserte omavahel võrreldes tõuseb esile Jacob Collier & Take 6, millel oli kõige suurem välismaalt ja ülejäänud Eestist pärit pealtvaatajate osakaal (kokku 59%).

Ülejäänud Lõuna-Eestist pärit pealtvaatajad moodustasid kontsertide publikust 15–25%. Tagasides rõõmustas mitu sellest piirkonnast pärit pealtvaatajat, et tuntud artistid annavad ka Tartus suuri kontserte. Tavaliselt tuleb sellisteks kontsertideks Tallinnasse või välismaale sõita. See on oluliselt kulukam ja keerulisem ning võib oletada, et osal Lõuna-Eesti pealtvaatajatest on võimalik minna just Tartus toimuvale suurkontserdile, kuid mitte kaugemale.

See, et publiku päritolu osakaalud kontserditi pisut erinesid, on loogiline, sest rohkearvulise publikuga kontsertide lähestikku, kohati vaid paaripäevaste vahedega pidamine vajabki päritolu jm poolest eri inimeste osavõttu.

Välismaalasi oli veel rohkem

Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus oli disainitud nii, et see motiveeriks vastama eelkõige eestikeelseid vastajaid. See- tõttu oli välismaalaste osakaal publikus tõenäoliselt suurem, kui paistab küsitlusest. Piletimüügikeskkondadelt saadud andmetest nähtubki, et piletiostudest 4–18% tehti välismaalt. Esirinnas oli müük Soome ja Lätti. Osa neist ostudest tegid ilmselt ka välismaal elavad/reisivad eestlased. Kuna müüki mõjutab ka transpordi mugavus, hind ja mahutavus, siis Läti suunal võiks tulevastele suurkontsertidele lisaks kaasa aidata avatav Riia-Tartu rongiliin.

Tabel 8. Piletiostjate päritolu Tartu laululaval toimunud suurkontsertidel piletimüügikeskkondade andmetel

	Välismaa	Eesti
Sting Piletilevi	**10%** (3,4% Läti; 2% Soome; 0,8% USA)	**90%**
Tartu laulupidu Piletilevi	**6%**[1] (2% Soome; 1,4% Saksamaa; 0,8% USA)	**94%**
Genialistid Fienta	**4%** (1,1% Soome; 0,3% Suurbritannia)	**96%**
Bryan Adams Piletilevi	**8%** (2,1% Soome; 1% USA; 0,7% Läti)	**92%**
Hauser Piletilevi	**12%** (4,3% Soome; 3,3% Läti; 1,1% USA)	**88%**
Jacob Collier & Take 6 Piletikeskus	**11%** (4,2% Läti; 2% Soome; 0,7% Leedu; 0,7% Hispaania)	**89%**
Jacob Collier & Take 6 Piletilevi	**18%** (7,4% Läti; 3,3% Soome; 2,6% USA; 0,9% Saksamaa; 0,7% Rootsi)	**82%**

1 Lisaks piletiostjatele oli publikus ka gruppe, kes olid teinud eraldi eribroneeringu, saanud kutse jne. Neid oli ka välismaalt.

Tartu laulupeol oli erinevalt teistest suurkontsertidest ka telepublik: 120 000 inimest vaatasid vähemalt 15 minutit selle otseülekannet (ETV2) ja erisaadet (ETV).

Kõige aktiivsemad kontserdikülastajad käisid Jacob Collier & Take 6-l

Vastaja kui kontserdikülastaja aktiivsuse küsimusel olid etteantud vastusevariandid, mis jaotavad publiku segmentidesse. Suurkontsertide külastajad jaotuvad segmentide vahel sarnaselt. Olulisel määral erineb aasta jooksul külastatud kontsertide hulk vaid Jacob Collier & Take 6 publiku seas, kus on aastas rohkem kui viiel kontserdil käijate osakaal üle kahe korra suurem kui mujal.

Tabel 9. Kultuuriosaluse aktiivsus.
Mitu korda aastas käib Tartu laululaval toimunud suurkontsertide publik kontsertidel üldiselt?[1]

	Ei oska öelda	Mitte kordagi	1–2 korda	3–5 korda	Rohkem kui 5 korda
Sting (10.06) n = 506	< 1%	< 1%	39%	39%	20%
Tartu laulupidu (22.06) n = 473	0%	1%	42%	34%	22%
Bryan Adams (07.07) n = 581	< 1%	< 1%	38%	39%	21%
Hauser (09.07) n = 336	2%	< 1%	38%	34%	26%
Jacob Collier & Take 6 (18.07) n = 412	< 1%	< 1%	18%	34%	47%

Allikas: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus

1 Küsimus: "Kui sageli käid tavaliselt järgmistel kultuurisündmustel/-kohtades aastas: Kontserdil?".

Vastuste põhjal on igal kontserdil üle poole publikust vanusegrupis 45–64 aastat. Suurim on selle vanusegrupi osakaal 72-aastase Stingi kontserdil ja väikseim 30-aastase Jacob Collieri kontserdil ja Tartu laulupeol.

Vanemate kui 65-aastase osakaal on suurim Hauseri kontserdil. Selle kontserdi eripära on ka see, et vastanutest 90% on naissoost. Bryan Adamsi kontserdil on vastajatest naissoost 79%, Stingi kontserdil 76% ja Jacob Collier & Take 6 kontserdil 74%.

Tagasisideküsitlus viidi läbi piletiostjate seas, kelle vanuseline ja sooline jaotus võib erineda kõigi pealtvaatajate jaotusest.

Kõige vanemad piletiostjad olid Stingi ja Hauseri kontsertidel

Samas on piletiostjate profiili tundmine potentsiaalselt väga oluline, sest piletiostja on tõenäolisemalt ka kontserdile tulemise eestvedaja ja/või ostuotsuse tegija. Aktiivne tagasiside andja võib olla ka aktiivne soovitaja.

Tabel 10. Publiku vanus. Millistesse vanusegruppidesse kuulub Tartu laululaval toimunud suurkontsertide publik?[1]

	Kuni 17 aastat (kaasa arvatud)	18–29 aastat	30–44 aastat	45–64 aastat	65+ aastat
Sting (10.06) n = 506	0%	2%	31%	61%	6%
Tartu laulupidu (22.06) n = 473	< 1%	7%	34%	47%	12%
Bryan Adams (07.07) n = 581	0%	3%	36%	54%	6%
Hauser (09.07) n = 336	< 1%	3%	24%	58%	15%
Jacob Collier & Take 6 (18.07) n = 412	< 1%	20%	27%	47%	5%

Allikas: Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus

1 Küsimus: "Sinu vanus".

6.
Järelsõna ja lisad

Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlustest suurkontsertidel ja mujal

Tartu laululaval 2024. a juunis ja juulis toimunud Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 põhi- või lisaprogrammi suurkontsertidel oli kokku 48 500 külastajat.

2309 inimest neist võttis igaüks aega umbes 7 minutit, et täita kontserdi järel meilitsi saabunud, külastuskogemusi uuriv Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus.

Vastustest, mida inimesed tagasisidena andsid, on "Tartu 2024 põhi- ja lisaprogrammi Tartu laululava suurkontsertide kokkuvõttes" kasutatud umbes kolmandiku ehk 12 küsimuse vastuseid.

Lisaks siin avaldatule uuris Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus mitmest küljest, kuidas tajusid kontsertide külastajad sündmuse sisu, ligipääsetavust ja keskkonnahoidlikku kultuurikorraldust. Seda, kui aktiivselt käivad nad lisaks kontsertidele teatris, kinos, muuseumis, kunstinäitustel, festivalidel ja raamatukogus. Küsiti ka muid taustatunnuseid, nagu sugu ja vastaja seisund tööturul.

Kõiki neid ja ülejäänusid Euroopa kultuuripealinna programmi sündmustelt ja tegijatelt kogutavaid andmeid kasutatakse selleks, et koostada tuleval aastal ilmuv Tartu 2024 tegevuste, tulemuste ja mõjude koondraport.

Tänu aktiivsetele vastajatele on olemas palju andmeid aga just ka selle, Tartu jaoks erakordse kontserdisuve kohta. Kui keegi lugejatest mõtleb nüüd, et neid andmeid saaks siduda õppe- või teadustööga, võtke ühendust sihtasutusega Tartu 2024 ja mõtleme koos edasi.

Üks olulisemaid eeskujusid Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlusele ja eri osaliste tagasiside kogumisele on 2010. aastatel Soomes loodud Finnish Event Evaluation Tool (FEET)[1] – suur aitäh selle loojatele!

Selle ja teiste eeskujude toel ning Tartu ja Lõuna-Eesti kui Euroopa kultuuripealinna vajaduste ja võimaluste piires on loodud Tartu 2024 publiku tagasisideküsimustik ja selle rakendamise viisid.

Andmekogumismeetodid, mille tulemus on ka siinne kokkuvõte, ei ole eriti keerukad. Vaja on läinud järjepidevust, head tahet ja koostöövaimu nelinurgas publik-piletimüüjad-korraldajad-andmekogujad.

Loodetavasti on kokkuvõttest kasu selleks, et Tartu laululaval oleks ka edaspidi palju rahvarohkeid suurkontserte, ning loodetavasti jätkub samasugust head tahet ja koostöövaimu ka tulevaste suurkontsertide ning nende publiku uurimiseks.

Kalle Paas

1 https://www.researchgate.net/publication/263105436_Impacts_of_Cultural_Events_in_Eastern_Finland_-_Development_of_a_Finnish_Event_Evaluation_Tool

Koostajad

Annika Jalak – Tartu 2024 publiku tagasisideküsitluse loomine ja läbiviimine, andmetöötlus

Kalle Paas – Tartu 2024 publiku tagasisideküsitluse loomine ja läbiviimine, andmetöötlus, andmete visualiseeringud, kokkuvõte tekstid

Lisaandmetöötlus

Liina Animägi

Marleen Viidul (Volucre OÜ)

Töörühm

Annika Jalak (SA Tartu 2024)

Kuldar Leis (SA Tartu 2024)

Kalle Paas (OÜ Sketchingpaas)

Heigo Teder (SA Tartu 2024)

Marili Vihmann (SA Tartu 2024)

Koostajad tänavad

kõiki tagasisidet andud kontserdikülastajaid

Jazzkaar / Maret Mikk, Eva Saar

Live Nation Estonia / Eva Palm

L Tips Agency / Gints Putnins

Piletikeskus / Jaan Naaber

Piletilevi / Hanna Jõgis, Matis Merivee

OÜ Pilt ja Heli / Maarja Mänd

Tartu linnavalitsus / Mari-Liis Koemets

Tartu Sport (Tartu laululava) / Auli Solo

Tiigi Seltsimaja / Maarja Liba

Väljaandja

SA Tartu 2024

Raekoja plats 6, Tartu

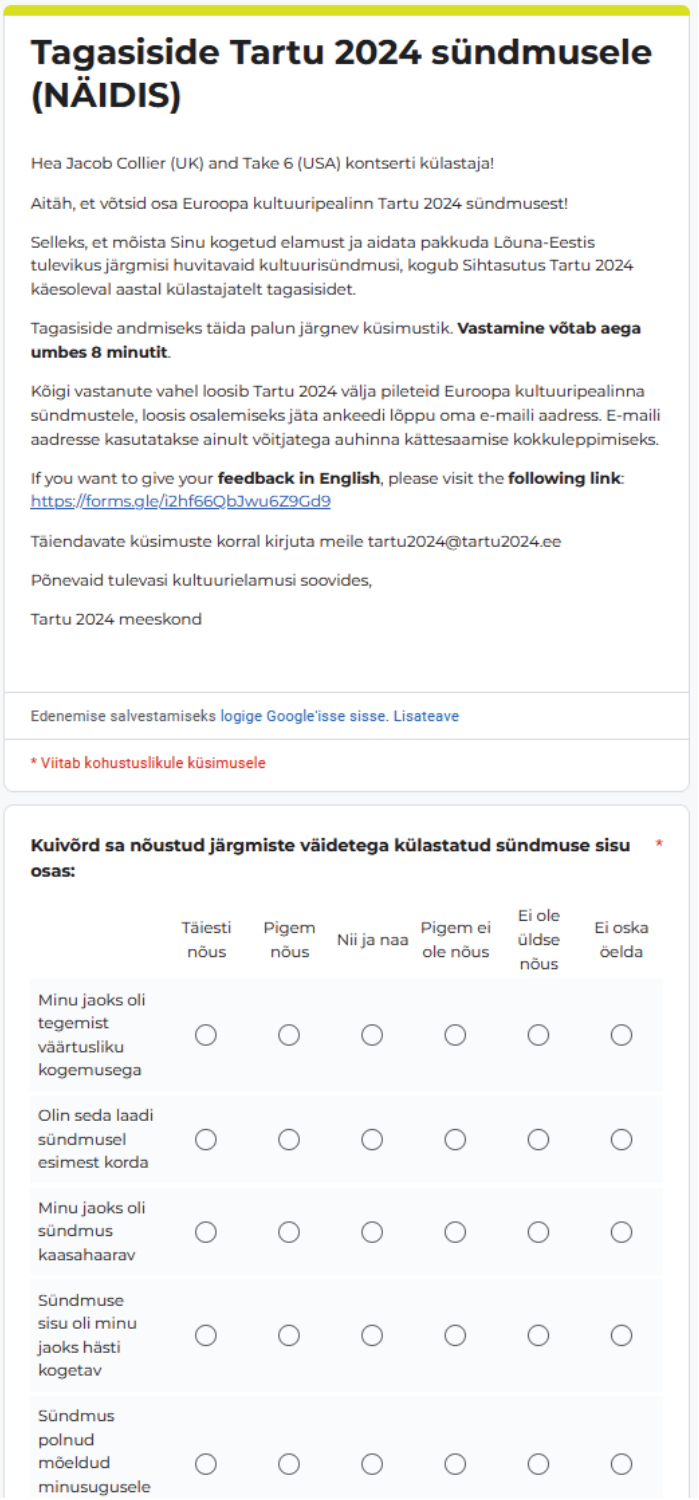
www.tartu2024.ee

Tartu 2024
Euroopa kultuuripealinn

EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

LISA 1

Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlus

Tagasiside Tartu 2024 sündmusele (NÄIDIS)

Hea Jacob Collier (UK) and Take 6 (USA) kontserti külastaja!

Aitäh, et võtsid osa Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 sündmusest!

Selleks, et mõista Sinu kogetud elamust ja aidata pakkuda Lõuna-Eestis tulevikus järgmisi huvitavaid kultuurisündmusi, kogub Sihtasutus Tartu 2024 käesoleval aastal külastajatelt tagasisidet.

Tagasiside andmiseks täida palun järgnev küsimustik. **Vastamine võtab aega umbes 8 minutit**.

Kõigi vastanute vahel loosib Tartu 2024 välja pileteid Euroopa kultuuripealinna sündmustele, loosis osalemiseks jäta ankeedi lõppu oma e-maili aadress. E-maili aadresse kasutatakse ainult võitjatega auhinna kättesaamise kokkuleppimiseks.

If you want to give your **feedback in English**, please visit the **following link**: https://forms.gle/i2hf66QbJwu6Z9Gd9

Täiendavate küsimuste korral kirjuta meile tartu2024@tartu2024.ee

Põnevaid tulevasi kultuurielamusi soovides,

Tartu 2024 meeskond

Edenemise salvestamiseks logige Google'isse sisse. Lisateave

* Viitab kohustuslikule küsimusele

Kuivõrd sa nõustud järgmiste väidetega külastatud sündmuse sisu osas: *

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Nii ja naa	Pigem ei ole nõus	Ei ole üldse nõus	Ei oska öelda
Minu jaoks oli tegemist väärtusliku kogemusega	○	○	○	○	○	○
Olin seda laadi sündmusel esimest korda	○	○	○	○	○	○
Minu jaoks oli sündmus kaasahaarav	○	○	○	○	○	○
Sündmuse sisu oli minu jaoks hästi kogetav	○	○	○	○	○	○
Sündmus polnud mõeldud minusugusele	○	○	○	○	○	○

Enamus "Tartu 2024 põhi- ja lisaprogrammi Tartu laululava suurkontsertide kokkuvõttes" kasutatud andmetest on saadud Tartu 2024 publiku tagasisideküsitlustega. Piletiostjatele saadeti suurkontsertide järel müügi-keskkondade kaudu standardküsimustik, mida oli täiendatud küsimustega sündmusest osavõtmiseks tehtud kulutuste kohta.

Eestikeelne küsimustik

https://forms.gle/6GxkyESiY67uhLk46

Ingliskeelne küsimustik

https://forms.gle/uu7wDcLrSCzq8Wy76

Jacob Collier & Take 6 kontsert. Foto: Silver Gutmann

EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

Tartu 2024 põhi- ja lisaprogrammi Tartu laululava suurkontsertide kokkuvõte

“Kõige suurem küsimus pärast Jacob Collieri kontserti Tartu lauluväljakul on see, et kuidas üldse on võimalik, et maailma tippmuusik, täiesti unikaalne ja analooge mitte omav geenius, kes müüb välja täissaale ükskõik millises maailma metropolis alates Hollywood Bowlist, otsustab esineda /--/ väikesel puudega ümbritsetud laval, väikeses puust linnas, metsa taga, jõe ääres, kui tsiteerida Tõnu Õnnepalu.”

Priit Hõbemägi, Postimehe peatoimetaja
(“Geenius Tartu laululaval: Jacob Collieri kontserdi maagiline mull”, Postimees 19.07)